



Afsender: Lemvig Kommune,
Rådhusgade 2, 7620 Lemvig

Vitello Agro ApS
Skivevej 134
7500 Holstebro



Dato 16-06-2025
A01-2 Natur og Miljø
Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 96631200
www.lemvig.dk

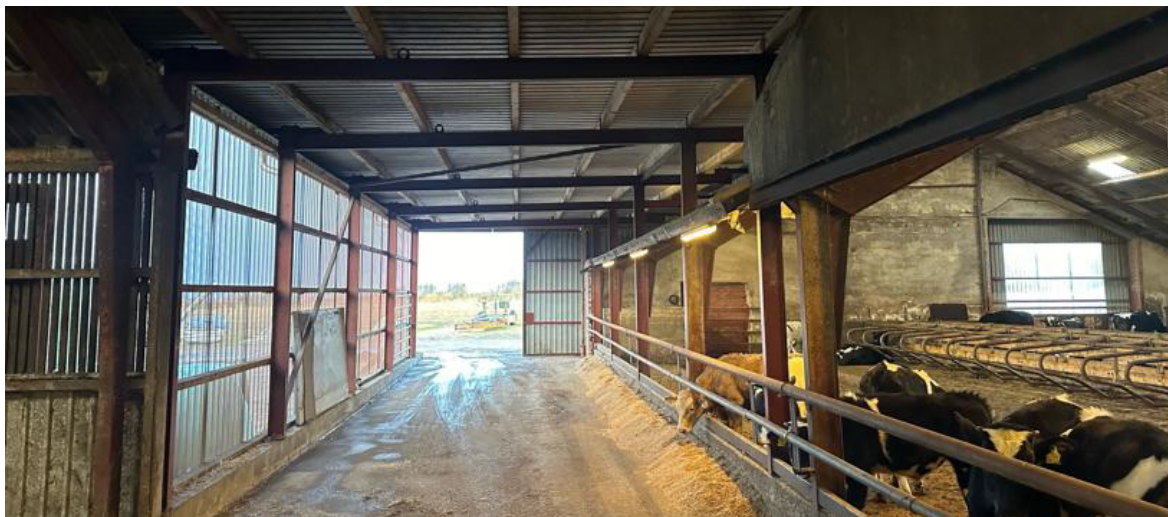
Sagsnummer: 09.17.21P19-1-25
Ref.: SIBN
Dir. tlf.: 9663 1112

§16b-miljøtilladelse af husdyrbrug

CVR-nr. 43 45 20 88
P-nr. 1.031.209.532

Skalstrupvej 83, 7570 Vemb

7a, Skalstrup By, Nees



Tilladelse af den **16. juni 2025**
Annoncedato **18. juni 2025**



Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning.....	4
Miljøtilladelse med vilkår	5
Beskrivelse af projektet.....	5
Afgørelse	5
Dispensation for afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg.....	5
Vilkår og generelle regler	6
Generel regel om effektiv rengøring	8
Offentlighed og høring	9
Høring af ansøgere og interessenter	9
Offentliggørelse	9
Klagevejledning	10
Generelle forhold	11
Meddelelsespligt	11
Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud	11
Retsbeskyttelse	11
Miljøteknisk vurdering	12
Lokalisering og afstandskrav	12
Begrundelse for dispensation.....	14
Landskab og planforhold	16
Landskabsvurdering	16
Dyrehold, staldanlæg og management	17
Produktionsareal	17
Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)	17
Gener	18
Lugt.....	18
Støj	19
Lys.....	20
Fluer og skadedyr	20
Støv.....	21
Transport.....	21
Forurening	21
Spildevand herunder regnvand	21
Husdyrgødning og foder	21
Affald	23
Råvarer og hjælpestoffer.....	23
Ammoniakkpåvirkning af natur.....	23
Beskyttet natur.....	23
Habitatvurdering	26
Bilag IV-arter	28
Bilag.....	34



Datablad

Ansøger

Gråkjær Landbrug A/S v/Hanne Bang
Fabervej 15, 7500 Holstebro
Tlf. 51 18 28 55
E-mail: hab@graakjaer.dk

for

Vitello Agro ApS
Skivevej 134, 7500 Holstebro

Husdyrbrugets adresse

Skalstrupvej 83, 7570 Vemb

Ejendommens ejer

Skovgaard Landbrug ApS
Kirkebyvej 1, 7620 Lemvig

Matrikelnummer

7a, Skalstrup By, Nees

Virksomhedens art

Slagtekalve

Kontaktperson

Rasmus Alstrup
alstrup@bangsbokalve.dk, tlf.: 22 11 02 18

CVR-nummer

43 45 20 88

CHR-nummer

58 427

P-nummer

1.031.209.532

Tilsynsmyndighed

Lemvig Kommune

Forside

Ansøgers foto af kalvestald og foderbord

Læsevejledning

Denne miljøtilladelse er opdelt i to hovedafsnit og en bilagsdel. Første del udgøres af selve tilladelsen med de vilkår, som Lemvig Kommune stiller til indretning og drift af husdyrbruget.

Anden del er den miljøtekniske vurdering. Her er der redegjort for den påvirkning, det søgte projekt forventes at have på omgivelserne.

Bilagsdelen indeholder ansøgers miljøtekniske beskrivelse af husdyrbruget med diverse oversigtskort.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., herefter også kaldet husdyrbrugloven og bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, herefter også kaldet husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.





Miljøtilladelse med vilkår

Beskrivelse af projektet

Ejendommen Skalstrupvej 83, "Frostesgård", er en tidligere mælkeproduktion, der ønskes omlagt til slagtekalveproduktion.

Der ansøges om følgende ændringer:

- Dyreholdet ændres fra malkekøer til slagtekalveproduktion i eksisterende stalde
- Det eksisterende silohus (se placering på bilag) ændres til stald til slagtekalve
- Nuværende foderbord ved Slagtekalve nr 2 (se placering på bilag) overdækkes

Der er søgt tilladelse den 20. februar 2025 via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, skemanummer 249 248.

Afgørelse

Lemvig Kommune tillader det søgte projekt på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Vær opmærksom på at tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel rørlednings-, udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelser, herunder også igangværende sager, ikke er indeholdt i denne tilladelse, men skal søges og sagsbehandles særskilt hos Lemvig Kommune.

Tilladelsen meddeles i medfør af husdyrbruglovens § 16b, stk. 1.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i tilladelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Dispensation for afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg

Lemvig Kommune dispenserer for husdyrbruglovens afstandskrav til egen vandboring.

Dispensationen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 9, stk. 3. Der redegøres nærmere for dispensationen i tilladelsens afsnit om lokalisering og afstandskrav.

På Lemvig Kommunes vegne den 16. juni 2025.

Simon Bach Nielsen
Miljøingeniør



Vilkår og generelle regler

Miljøtilladelsen meddeles på nedenstående vilkår.

1. Produktionsareal, staldsystem og dyretype

Det samlede produktionsareal på husdyrbruget må maksimalt udgøre 3.375 m², fordelt på følgende staldafsnit med

Staldnavn	Staldsystem	Produktionsareal [m ²]
NY kalve, dybs, syd	Dybstrøelse	1.040
Kalve, dybs, nord	Dybstrøelse	260
Slagtekalve nr 2, senge	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	525
Kalve, dybs, midt	Dybstrøelse	470
Slagtekalve nr 1, senge	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	270
Slagtekalve nr 3, senge	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	810
Sum		3.375

Alle stalde må huse alle typer af kvæg.

Placeringen af de enkelte staldafsnit og produktionsarealer fremgår af situationsplan mv. i bilag 1.

2. Forbud mod opbevaring af fast husdyrgødning og dybstrøelse

Der må ikke opbevares fast husdyrgødning eller dybstrøelse på ejendommens møddingsplads.

3. Egenkontrol med markstakke

Der skal tages fotos af nyetablerede markstakke med komposteret husdyrgødning på ejendommen inden de overdækkes, og umiddelbart efter overdækning.

Senest en uge efter, at etablering af en markstak er påbegyndt, skal fotos indsendes til Lemvig Kommune på teknik@lemvig.dk, tekst til emnefelt: *Markstak – Skalstrupvej 83*.

4. Rengøring og staldhygiejne

Påvirkning af omgivelserne fra staldanlægget skal begrænses ved opretholdelse af en god staldhygiejne og grundig renholdelse omkring staldanlægget.



5. Støj – det åbne land

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time. Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre, der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende vejledning.

6. Støj – Skalstrup sommerhusområde

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i Skalstrup sommerhusområde må ikke overstige følgende værdier, målt ved beboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	40 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	35 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	35 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	35 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	35 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time. Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).



Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre, der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med Miljøstyrelsens gældende vejledning.

7. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

8. Affald

Alt affald skal opbevares i egnede beholdere og placeres uden risiko for, at der sker spild.

Affaldsoplæg skal være placeret på en sådan måde, at et eventuelt spild ikke kan løbe i afløb, ud ad døre og porte, en utæt sokkel eller lignende.

Det skal sikres, at et eventuelt spild kan opsamles indendørs.

Anvendes der spildbakke eller opkant omkring oplaget, skal denne indrettes således, at indholdet fra den største beholder kan tilbageholdes.

9. Forebyggelse af forurening via afløb og vandboringer

Det skal sikres, at der ikke er risiko for forurening af vandmiljøet via overfladeafløb og vandboringer på husdyrbruget.

Foder, gødning, husdyr, olie, kemikalier og forurenende stoffer i øvrigt må derfor ikke oplagres, anvendes eller transporteres på en måde, der indebærer risiko for udledning af forurenende stoffer til overfladeafløb og vandboringer.

Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand eller restvand.

Generel regel om effektiv rengøring

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 47 fastsætter et generelt krav for alle husdyrbrug omfattet af § 16a og § 16b om effektiv rengøring af ikke-produktionsarealer:

Husdyrbrug skal på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold,

- 1) senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- 2) senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.



Offentlighed og høring

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøtilladelse har været sendt i høring hos ejer, ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer og beboere inden for konsekvenszonen (413 meter), interesseorganisationer og eventuelt andre berørte orienteret om forslaget ved to ugers høring.

Følgende er hørt:

- Skalstrupvej 77, 7570 Vemb
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget høringssvar ved høringen.

Offentliggørelse

Miljøtilladelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den **18. juni 2025** og ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende er orienteret om afgørelsen:

- Kirkebyvej 1, 7620 Lemvig (ejer af Skalstrupvej 83, 7570 Vemb)
- Skivevej 134, 7500 Holstebro
- Gråkjær Landbrug A/S, hab@graakjaer.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Nord, trnord@stps.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dnlemvig-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Friluftsrådet Lemvig, Lemvig@friluftsraadet.dk
- Friluftsrådet, lokalraad@friluftsraadet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Miljø- og naturforeningen Klosterhedens venner, goldengirl@mail.dk



Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af klageberettigede efter husdyrbruglovens §§ 84-87, herunder afgørelsens adressat og enhver med væsentlig individuel interesse i sagens udfald.

Klagefristen udløber **16. juli 2025**.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør husdyrbruglovens § 90.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af <https://kpo.naevneneshus.dk/>. Du logger typisk på med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages, får ansøger besked. Klage over en tilladelse efter § 16b har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i husdyrbrugloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes, og en sag påklages, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.



Generelle forhold

Meddelelsespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af produktionsareal, dyreart eller dyretype og inden etablering af fast placerede husdyranlæg, gødningsopbevaringsanlæg, m. v., skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør husdyrgødningsbekendtgørelsens § 25 (BEK nr. 2243 af 29. nov. 2021).

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden Lemvig Kommunes forudgående tilladelse eller godkendelse.

Frist for udnyttelse og kontinuitetsbrud

Tilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter at den er meddelt. Herved forstås, at nye anlæg og ændringer skal være gennemført og taget i anvendelse som ansøgt inden for 6 år.

Afgørelsen anses for at være taget delvist i brug, når det søgte dyrehold er etableret.

Afgørelsen anses for at være taget helt i brug, når de søgte ændringer af bygningsanvendelse (etablering af stald i eksisterende silohus og overdækning af foderbord) er gennemført, og det søgte produktionsareal er taget i brug til det søgte dyrehold.

Hvis tilladelsen ikke udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet (kontinuitetsbrud). Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det til-ladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt.

Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 stk. 1 i husdyrbrugloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud til et husdyrbrug om at nedbringe forurening, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en § 16b-tilladelse.



Miljøteknisk vurdering

Det søgte projekt er beskrevet i ansøgningen om § 16b-tilladelse, der supplerer den digitale ansøgning i <https://husdyrgodkendelse.dk>. Ansøgningen er vedlagt som bilag 1.

Lokalisering og afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 omfatter forbudszoner, hvor det ikke er tilladt at etablere, udvide og ændre husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på en måde, der medfører forøget forurening. Kravene i §§ 6 og 8 gælder desuden ensilageopbevaringsanlæg.

For nye anlæg til flydende husdyrgødning (gyllebeholdere) gælder et skærpet afstandskrav på 100 meter til åbne vandløb og søer større end 100 m², hvor øvrige husdyranlæg og opbevaringsanlæg er omfattet af et afstandskrav på 15 meter, som også gælder for dræn.

Øvrige driftsbygninger, fx maskinhuse, halm- og foderlader er omfattet af afstandskrav i § 6, dog undtaget afstandskravet om 50 meter til lokalplanlagte områder og byzoner.

Stalde, der fortsætter i uændret drift, er ikke omfattet af afstandskravene.

Anlæggets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 fremgår af nedenstående tabel.

Afstande er opmålt på ortofoto (luftfoto) fra nærmeste hjørne af stalde eller bygninger, hvor der sker tilladelsespligtige ændringer.

§ 6 (nabobeboelser og boligområder)	Afstand målt
Nabobeboelse: afstandskrav: 50 meter Skalstrupvej 77	383 m
Lokalplanområde til boligformål, mv.: afstandskrav: 50 meter LP25, Skalstrup sommerhusområde	750 m
Byzone/sommerhusområde: afstandskrav: 50 meter Skalstrup sommerhusområde	750 m

§ 7 (ammoniakfølsom natur)	Afstand målt
Kategori 1- eller 2-natur: afstandskrav: 10 meter Overdrev mod syd ved Nisum Fjord (kategori 1)	233 m



§ 8 (skel, vandforsyning, vandmiljø, veje, levnedsmiddelvirksomhed og bolig)	Afstand målt
Naboskel: afstandskrav: 30 meter Matrikel 6a, Skalstrup By, Nees	85 m
Ikke-almene vandforsyningsanlæg: afstandskrav: 25 meter DGU 63.1235 (Skalstrupvej 83)	15 m*
Almene vandforsyningsanlæg: afstandskrav: 50 meter DGU 63.1039 (Vemb Vandværk)	6,5 km
Vandløb (inkl. dræn): afstandskrav: 15 meter Skelgrøft mod nordøst	83 m
Offentlig vej og privat fællesvej: afstandskrav: 15 meter Skalstrupvej	415 m
Levnedsmiddelvirksomhed: afstandskrav: 25 meter ukendt	>500 m
Beboelse på samme ejendom: afstandskrav: 15 meter Stuehus	48 m

*Dispensation for afstandskrav til ikke-almment vandforsyningsanlæg

Ansøger har søgt dispensation for afstandskrav til egen markvandingsboring og begrundet ønsket om dispensation:

Markvandsboringen er placeret ca 15 m fra stalden "Slagtekalve nr 2". I henhold til lovgivningen er afstandskravet 25 m.

Stalden er etableret før 1995 og der er senere tilføjet et udvendigt foderbord omkring 2000, som nu er overdækket med halvtag.

Da der er tale om en markvandsboring der er placeret ca 15 m fra stalden og da stalden er etableret med tæt bund, så evt gødningsstoffer ikke kan sive ud, vurderes det at det eksisterende staldanlæg ikke er til risiko for markvandsboringen og at der kan meddeles dispensation.

Herudover er der tale om eksisterende bygninger, hvorved der ikke er alternative muligheder for placering af stalden.

Lemvig Kommunes vurdering

Der kan dispenseres fra afstandskravet, da boringen ikke ligger nedstrøms stalden, da boringen vurderes at være beskyttet mod nedsivning fra overfladen, og da der er tæt bund i staldanlægget. Der kan dispenseres ned til de 15 meter, som boringen er placeret fra stalden. Det er en forudsætning, at staldanlæggets gulv vedligeholdes, så det forbliver tæt.



Begrundelse for dispensation

Grundvandet strømmer sideværts i forhold til boringen, der ligger vest for stalden. Indvindingsmagasinet er beskyttet af mellem 10 og 20 meter ler. For at boringen er tæt, skal den være foret med bentonit eller lignende ved lerlagene, men der er ikke oplysninger om typen af tætningsmateriale. Ud fra jernindhold, lille sulfatindhold og manglende nitrat i vandet tyder det på, at boringen er tæt, og at vandet ikke er påvirket af overfladevand, da dette ville ilte jernet til fast jern(III)oxid (okker) og ilte ammonium og sulfider til hhv. nitrat og sulfat.

Det er oplyst, at der er fast, tæt bund i stalden, hvilket vil sikre mod medrivning.

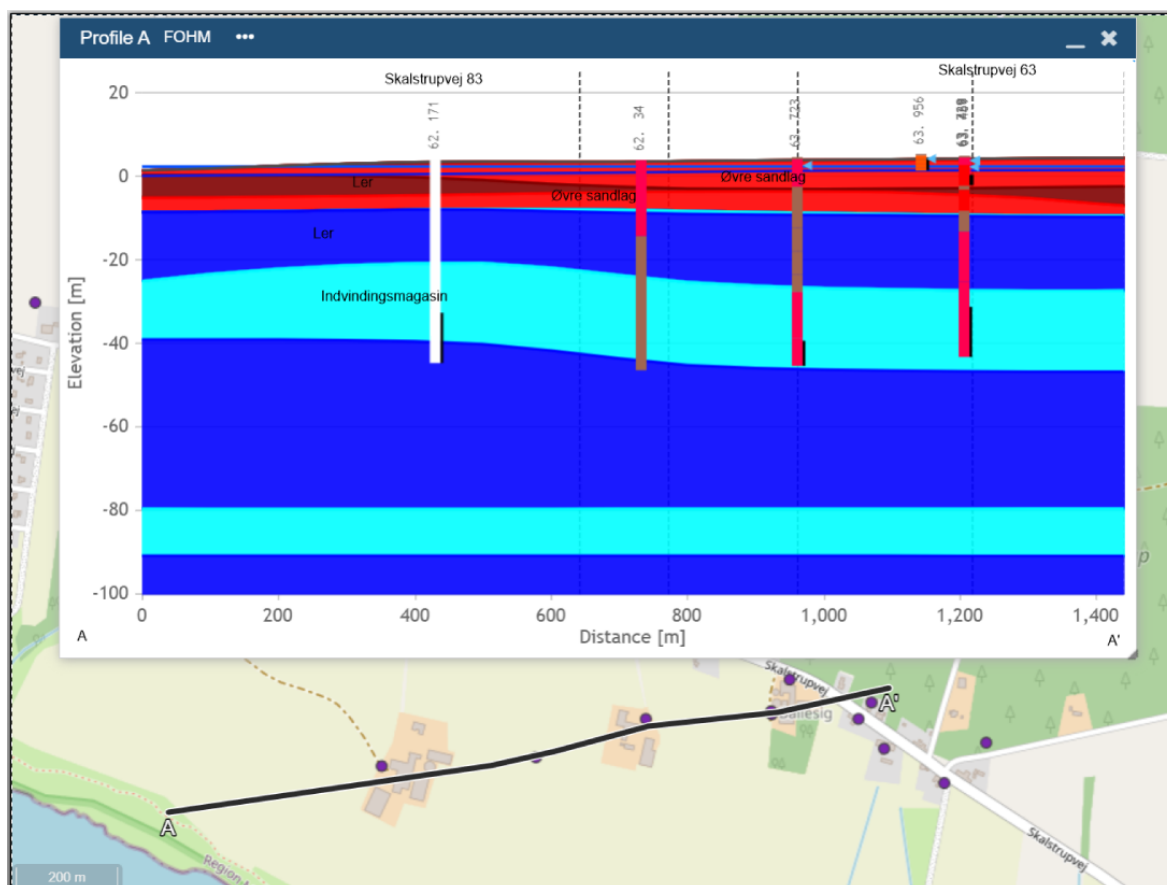
Boringen

Boring 62.171 er 49 meter dyb. Der er filter fra 37 – 49 m.u.t. Boringen er ikke geologisk beskrevet, men med data fra FOHM, kan lagfølgen beskrives som følger: Der er 3 meter smeltevands-sand fra terræn, herunder er der 4-5 meter smeltevandsler og herunder 3-4 meter smeltevands-sand, der ender i kote ca. -8. Under dette lag begynder de miocæne lag. 12-13 meter glimmer ler, Herunder fra kote ca. -20 – indvindingsmagasinet, der formodentlig består af glimmersand og kvartssand, muligvis med indslag af ler. Indvindingsmagasinet ender i kote -45 -> -50. Herunder findes igen ler. Der er ingen angivelse af, hvordan boringen er pakket efter udførelsen.

Grundvandsforhold

Der er udtaget en enkelt vandprøve fra boringen i 2013. Denne viser, at vandet er uden pesticider (34 stk.) og miljøfremmede stoffer (13 stk.). Vandet er nitratfrit, med et lavt indhold af sulfat og med opløst jern.

Det øvre grundvand strømmer ifølge potentialekortene i syd sydvestlig retning mod Nissum Fjord.



Figur 1 Profil med angivelse af de gennemborede jordlag, og jordlagenes placering i FOHM

Lemvig Kommune dispenserer på baggrund af ovenstående vurdering for afstandskrav til vandboring og tillader, at der er opstaldet dyrehold indtil 15 meter fra boring DGU 63.1235.

Beskyttelseslinjer, fredninger og fortidsminder

Projektet ligger udenfor skovbeskyttelseslinjer, klitbeskyttelseslinjer, å- og sø-beskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer og beskyttelseslinjer for fortidsminder.

Strandbeskyttelseslinjen ligger få meter syd for silohuset, der ændres til dybstrøelsesstald. Det søgte projekt er ikke i konflikt med strandbeskyttelsen.

Strandbeskyttelseslinjen er en forbudszone, hvor nybyggeri som udgangspunkt ikke er tilladt, jf. naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1. Erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger er undtaget jf. § 15a, stk. 1, nr. 6, idet der dog kræves miljøministerens tilladelse, for så vidt angår nybyggeriets nærmere beliggenhed og ydre udformning.



Landskab og planforhold

Landskabsvurdering

Det søgte projekt indebærer ikke ydre bygningsmæssige ændringer af staldanlægget.

Der foretages på den baggrund ikke en nærmere landskabsvurdering af projektet, da projektet herved ikke påvirker landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Projektet muliggør ændring af dyreholdet fra malkekvæg til slagtekalveproduktion med udgangspunkt i en optimal udnyttelse af den eksisterende bygningsmasse, blandt andet ved at udnytte det eksisterende silohus, der ellers gøres overflødigt ved omlægningen til produktion af slagtekalve.

Det vurderes, at der er sammenhæng mellem det søgte produktionsareal og bygningsmassen. Projektet vurderes heraf at være erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsejendommens fortsatte drift.



Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har udarbejdet en digital ansøgning i husdyrgodkendelse.dk, suppleret med en miljøteknisk beskrivelse af staldanlæggets indretning og drift. Ansøgers miljøtekniske beskrivelse med situationsplan og flere kortbilag er vedlagt som bilag 1 til afgørelsen.

Produktionsareal

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 1 C definerer et produktionsareal:

”Produktionsareal [...] omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.”

Det søgte produktionsareal udgør i ansøgt drift 3.375 m² til kvæghold og husdyrbrugets ammoniakemission udgør samlet set 3.499 kg N/år.

Der er herved tale om et projekt, som kræver tilladelse efter husdyrbruglovens § 16b, stk. 1.

Der stilles vilkår om det søgte produktionsareal og gulvtype, så forudsætningerne for lugt- og ammoniakberegningerne i den digitale ansøgning fastholdes.

Emissionsgrænseværdi for bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) fastsætter et krav om maksimal ammoniakemission fra det søgte projekt, hvis det søgte projekt medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg N/år.

Den faktiske ammoniakemission for det søgte projekt er beregnet til 3.499 kg N/år.

Det samlede BAT-krav er tilsvarende beregnet til 3.499 kg N/år og det vejledende emissionsniveau for BAT er herved overholdt.



Gener

Lugt

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen indeholder lugtbeskyttelsesniveauer for tre områdetyper:

- Byzone og sommerhusområde (5 OU/1 LE)
- Samlet bebyggelse og lokalplanlagte områder til boliger, offentlige og rekreative formål, mv. (7 OU/3 LE)
- Enkeltbeboelser i det åbne land (15 OU/10 LE)

Landbrugsejendomme er ikke omfattet af et lugtbeskyttelsesniveau.

Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes i det digitale ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk.

Lugtemissionen fastsættes på baggrund af produktionsarealets størrelse, staldsystemer og dyretyper. Lugtreducerende teknologier (luftrensning, hyppig udslusning af gylle og gyllekøling) kan desuden indgå i beregningen.

Lugtemissionen omregnes i ansøgningssystemet til geneafstande for de tre områdetyper. Når geneafstandene er overholdt, vil lugtbeskyttelsesniveauet ved normale driftsforhold også være overholdt.

Der beregnes geneafstande dels efter "NY model", der anvender lugtkoncentrationsenheden Odour Units (OU) og "FMK-model", der anvender enheden LugtEnheder (LE). Den model, som giver den længste geneafstand, er gældende.

Ved omregningen fra lugtemission til geneafstand inddrages den konkrete beliggenhed. For områdetyper, som har staldanlægget liggende i nordlig retning inden for vinkeludstrækningen 300° - 60° ud fra området, reduceres geneafstanden med 5, 10 og 20 % for henholdsvis byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område og enkelt beboelse.

Det ønskes grundlæggende at friholde byzoner for lugtgener, hvilket medfører et afstandskrav, som skal sikre, at staldlugt kun undtagelsesvist opleves i byzonen.

Landzonen betragtes som landbrugets erhvervsområde, og derfor er lugtbeskyttelsesniveauet for lokalplanlagte områder i landzonen, samlede bebyggelser og enkelt beboelser mindre restriktivt og tillader, at der i perioder kan opleves mærkbar lugt fra staldanlæg.

Der er dog et skærpet beskyttelsesniveau for samlede bebyggelser og lokalplanlagte områder i landzone med boligformål, offentlige eller rekreative formål, m.v., som ofte kan være landsbysamfund med institutioner og større boligområder.

Geneafstande til de enkelte områdetyper og de målte afstande for det søgte projekt fremgår af nedenstående tabel. Alle geneafstande er efter "FMK modellen".

Geneafstand og faktisk afstand måles fra staldanlæggets vægtede lugtcentrum og til nærmeste hushjørne for beboelser i landzone og til nærmeste punkt i byzone, sommerhusområde og lokalplanlagt område.



Områdetype	Model	Geneafstand	Målt afstand
Enkelt beboelse			
Skalstrupvej 73	FMK	102,3 meter	652,1 meter
Skalstrupvej 76	FMK	102,3 meter	598,7 meter
Samlet bebyggelse/lokalplanlagt område			
Harpøtvej 140	NY	255,5 meter	910,9 meter
Byzone/sommerhusområde			
Skalstrup sommerhusområde	NY	386,4 meter	802,5 meter

Beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt til alle områdetyper.

Lugtemissionsberegningerne i skema 249 248 er baseret på lugtemissionstal fra stalde, som forudsætter, at der er gode staldhygiejniske forhold, herunder at der udføres jævnlig og effektiv rengøring af alle staldafsnit.

Lemvig Kommune stiller derfor vilkår om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det søgte projekt vurderes herefter ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

Støj

Lemvig Kommune skal sikre, at det søgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på miljøet og stiller derfor vilkår om maksimalt tilladte støjniveauer ved nabobeboelser.

De primære støjklender på husdyrbruget er dyre-, foder- og husdyrgødningstransporter og kompressor. Der er ikke kornvalse, slaglemølle, kornblæser eller andre væsentligt støjende anlæg på ejendommen. Det fremgår af ansøgningen, at støjende aktiviteter i det omfang det er muligt, udføres inden for almindelig arbejdstid.

Fodring sker inden for almindelig arbejdstid, og der sker ikke foderblanding.

Husdyrbruget er beliggende i det åbne land, cirka 800 meter fra Skalstrup sommerhusområde. Den nærmeste naboejendom er Skalstrupvej 77, som ligger cirka 350 meter fra de nærmeste områder på Frostesgård, hvorfra der kan forventes støjende aktiviteter.

Støjgrænseværdier fastsættes derfor dels ved støjgrænserne for områdetype 3 for det åbne land og områdetype 6 for Skalstrup sommerhusområde, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, vejledning nr. 5/1984.

Støjvilkåret skal overholdes både i og ved beboelser og på udendørs opholdsarealer.



Støj fra almindeligt markarbejde og transporter på offentlig vej er ikke omfattet af tilladelsens støjvilkår.

Under idealforhold falder støjniveauet til en fjerdedel, når afstanden til støjkilden fordobles.

Ved idealforhold vil et lydniveau på cirka 100 dB(A) være reduceret til cirka 40 dB(A) i en afstand af cirka 300 meter fra kilden. "Hårde" og "bløde" overflader vil enten forstærke eller dæmpe støjen, og flere støjklender på samme tid forstærker det samlede støjbidrag.

Et lydniveau på cirka 100 dB(A) svarer cirka til støjen fra en kørende traktor eller lastbil. Det vurderes, at der ikke er støjklender på Frostesgård, der giver anledning til væsentligt større støjbidrag end dette.

Det fremgår af de stillede støjvilkår, at "For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time. Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A)."

Det betyder, at støjbidraget fra husdyrbruget beregnes som et gennemsnit over henholdsvis 8 timer, en time og en halv time, afhængig af tidspunktet på døgnet. Jo kortere tidsrummet er for udsendelse af støj, jo mindre støjbidraget blive vurderet at være.

Støjniveauet ved de nærmeste naboer og i sommerhusområdet vurderes ikke ud fra ansøgers beskrivelse at medføre overskridelse af støjvilkår for områdetype 3 i det åbne land eller områdetype 6 i Skalstrup sommerhusområde.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde eller anden placering af støjklender.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme. Støjvilkåret skal overholdes både i og ved beboelser og på udendørs opholdsarealer.

Lys

Lysforholdene vurderes som følge af et begrænset behov for belysning og staldanlæggets beliggenhed, afskærmet af læhegn, ikke at udgøre væsentlige gener for omgivelserne.

Fluer og skadedyr

Flere stalde er indrettet med dybstrøelse, hvor der er gunstige leveforhold særligt for fluer, og også for skadedyr som mus og rotter. Det er derfor afgørende, at der udføres en rettidig, forebyggende indsats for at minimere opformering og spredning af fluer og skadedyr fra husdyrbruget.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at der udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på husdyrbruget i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.



Støv

Husdyrbrugets daglige drift vurderes ikke at indebære aktiviteter, som medfører væsentlige støvgener uden for ejendommen. Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte støvreducerende vilkår.

Transport

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transporter planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Det åbne land betragtes generelt som landbrugets erhvervsområde, hvor transporter af husdyrgødning, foder og dyr må accepteres.

Færdsel på offentlig vej reguleres i færdselsloven og håndhæves af politiet.

Forurening

Spildevand herunder regnvand

Ved forøgelse af befæstet areal, herunder tagflader, med afledning af overfladevand, skal der søges en tilladelse til udledning eller nedsivning af tag- og overfladevand efter spildevandsbekendtgørelsens § 28.

Det søgte projekt indebærer, at eksisterende silohus ændrer anvendelse til dybstrøelsesstald, og at dyreholdet ændres fra malkekvæg til slagtekalve. Disse ændringer indebærer ikke ændringer i afløbsforholdene for overfladevand og tagvand på ejendommen.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om forbud mod oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie eller kemikalier ved overfladeafløb, der leder til nedsivning eller dræn, samt ved vandboringer.

Der stilles desuden vilkår om, at afløb ikke må anvendes til bortskaffelse af nogen former for restvand eller vaskevand.

Vilkåret omfatter alle overfladeafløb på husdyrbruget, som ikke fører til gyllesystem eller andre opsamlingsbeholdere.

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

Lemvig Kommune vurderer husdyrbrugets håndtering af spildevand, oplag af forurenende stoffer og indretning af afløb, m.v. ved tilsyn.

Husdyrgødning og foder

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller et generelt krav om, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til flydende og fast husdyrgødning på husdyrbrug, samt at husdyrgødning generelt opbevares forsvarligt i tekniske anlæg, som er indrettet til formålet.



Opbevaring af fast husdyrgødning og dybstrøelse

Lemvig Kommune vurderer generelt, at det er bedste tilgængelige teknik at opbevare fast husdyrgødning på møddingsplads inden udbringning, og at det generelt bør tilstræbes at begrænse eller helt at undgå brugen af markstakke.

I ansøgningen om tilladelse er ejendommens møddingsplads mellem staldene ”Kalve, dybs, nord”, ”Slagtekalve nr 1, senge” og ”Slagtekalve nr 3, senge” dog ikke inddraget. Herved indgår ammoniakbidraget fra oplagret husdyrgødning ikke, og miljøpåvirkningerne kan ikke vurderes.

Ansøgningen indebærer en ammoniakemission på 3.499,5 kg N/år, og en forøgelse med blot 0,5 kg N/år medfører, at ejendommen skal godkendes efter husdyrlovens § 16a.

Det fastsættes derfor som vilkår i tilladelsen, at ejendommens møddingsplads ikke må anvendes til oplagring af fast husdyrgødning eller dybstrøelse.

Det er tilladt at etablere markstakke med husdyrgødningsbaseret kompost på de betingelser, som følger af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 14. For at sikre, at markstakke etableres på tilfredsstillende vis, stiller Lemvig Kommune vilkår om egenkontrol med markstak.

Det er blandt andet et generelt krav, at der føres årlig optegnelse over oplaget, herunder oplysninger om oplagingsperiode og oplagets placering. Optegnelserne skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med kontrol.

Lemvig Kommune vurderer, at en del af dette krav kan opfyldes ved som egenkontrol at tage fotos af nyetablerede markstakke før og efter, at de overdækkes og indsende disse fotos til Lemvig Kommune.

Fotos før overdækningen kan vise, om den faste gødning er homogen og kompostlignende. Fotos efter overdækningen kan vise, at overdækningen er tætsluttende og sikrer mod indsvivende regnvand.

Denne procedure betragtes som en specifik udmøntning af den generelle regel og derved en skærpelse. Proceduren formuleres derfor som et vilkår.

Ved at orientere kommunen allerede i forbindelse med etableringen af markstakken, har tilsynsmyndigheden mulighed for at vurdere, om en markstak opfylder § 14.

Unødige miljøpåvirkninger undgås, og proceduren vurderes i øvrigt ikke at være tids- eller omkostningskrævende ud over de ressourcer, der alligevel skal afsættes til at opfylde det generelle krav om optegnelse af markstakke.

Det bemærkes, at fotos skal suppleres med oplysninger om oplagingsperiode og oplagets placering (fx på luftfoto eller ved GPS-koordinater), for at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens § 14.

Ved at opfylde vilkår om egenkontrol med markstakke, samt husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle bestemmelser, vurderes opbevaring af fast husdyrgødning og dybstrøelse at ske ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.



Foder og foderoplag

EU's foderhygiejneforordning stiller en række generelle krav om stald- og fodringsudstyr, herunder forebyggelse og bekæmpelse af skadedyr, rengøring af foderoplag, anvendelse af friske foderstoffer og råvarer, opbevaringsforhold, foderanlæg og fodring, herunder rengøring af maskiner, vandkvalitet og uddannelse af personale.

Fødevarestyrelsen er myndighed for reglerne i foderhygiejneforordningen.

Det vurderes, at der ikke er behov for særskilte vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, under forudsætning af, at de generelle regler efterleves.

Affald

Lemvig Kommune har udarbejdet en affaldsguide til erhverv, en brancheguide for landbrug og en forskrift for opbevaring af flydende farligt affald og råvarer, som husdyrbruget er forpligtet til at efterleve.

Find guides, forskrift og yderligere viden om affaldshåndtering på kommunens hjemmeside:

lemvig.dk/erhverv/natur-og-miljoe/affald

Husdyrbruget er til enhver tid forpligtet til at efterleve gældende affaldsregulativer og affaldsbekendtgørelsen, m.v. Lemvig Kommune gennemgår husdyrbrugets affaldsproduktion, -sortering og -håndtering ved tilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

Der vurderes ikke at være oplag af farlige råvarer og hjælpestoffer på husdyrbruget.

For at forebygge forurening som følge af utilsigtede spild stilles der vilkår om, at der ikke må ske oplag, anvendelse eller transport af foder, dyr, gødning, olie, kemikalier og andre forurenende stoffer i øvrigt ved overfladeafløb og vandboringer. Overfladeafløb må ikke anvendes til bortskaffelse af nogen former for vaskevand, restvand eller lignende.

Ved overholdelse af dette vilkår vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

Ammoniakpåvirkning af natur

Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 27 - 31.

Baggrundsbelastningen i området for perioden 2020-22 er 8,18-9,7 kg N/ha/år, jævnfør data fra arealinformation på miljøportalen: <https://arealinformation.miljoportal.dk>.

Oversigtskort i bilag 1 viser den registrerede beskyttede natur i området omkring staldanlægget.



Ammoniakberegninger

Beregningen af ammoniakemission i ansøgningssystemet på [husdyrgodkendelse.dk](https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20natur-omr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=Naturpixibog06032007.pdf) sker ud fra produktionsarealet, effekten af miljøteknologier, dyretyper og overfladearealet af husdyrgødningsslagre.

Emissionen er input i de følgende depositionsberegninger ved en meteorologisk spredningsmodel i det digitale ansøgningssystem.

Lemvig Kommune har verificeret udpegningen af naturtyper og naturtypers og oplandets ruhed jævnfør retningslinjerne i "naturpixibogen", som findes på Miljøstyrelsens hjemmeside: <https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20natur-omr%c3%a5der%20-%20Vurdering&File=Naturpixibog06032007.pdf>.

Beregningen af merdeposition sker ud fra den beregnede ammoniakemission fra henholdsvis den beskrevne ansøgte drift og emissionen ved driften 8 år før ansøgningstidspunktet, den såkaldte "8-årsdrift". Lemvig Kommune har verificeret, at ansøgningens 8-årsdrift er korrekt.

Oversigtskort med ammoniakberegningsspunkter og -resultater på de nærmest liggende naturområder, som er omfattet af husdyrbruglovens beskyttelsesniveau for ammoniak, ses i bilag 1, afsnit 1.5.2 Ammoniakdeposition til naturområder.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000, som er omfattet af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 D.

Nærmeste kategori 1-natur er surt overdrev langs Nisum Fjord, indtil cirka 250 meter fra staldanlægget. Naturtypen er habitatnatur i Natura 2000-område 65, Nisum Fjord.

Den totale ammoniaktilførsel på denne kategori 1-natur må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år.

Lemvig Kommune har i den forbindelse konstateret, at der ikke er andre husdyrbrug i nærheden, som udløser et skærpet ammoniakkrav på grund af kumulativ effekt, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 27.

Ammoniakdepositionen er beregnet i en række punkter på randen af overdrevet, og den højeste totaldeposition beregnes til 0,5 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet ved § 7, stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven.

Nærmeste kategori 2-natur er hedearealer ved Amstrupsøerne i Kikkenborg Plantage, cirka 3,9 km ØNØ for staldanlægget.

Den totale ammoniaktilførsel må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition fra husdyrbruget til overdrevet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.



Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er moser, heder, overdrev og ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår som medfører en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30.

Nærmeste kategori 3-natur er moseområder langs Harpøt Bæk, cirka 500 meter nordvest for staldanlægget. Den højeste totaldepositionen er beregnet til 0,5 kg N/ha/år. Merdepositionen er beregnet til 0,2 kg N/ha/år.

Lemvig Kommunes vurdering

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt, og projektet indebærer ikke merdeposition af ammoniak på beskyttede naturområder, eller totaldepositioner, som overstiger 0,5 kg N/ha/år.

Det vurderes heraf, at ammoniakdepositionen fra staldanlægget ikke indebærer risiko for tilstandsændringer af natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, herunder kategori 1-, 2- og 3-natur.



Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til habitatdirektivet er listet mere end 200 naturtyper og 700 arter af planter og dyr. Af dem findes cirka 46 arter i Danmark. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af bilag IV-arter i næste hovedafsnit.

Screening

Natura 2000-område nr. 65, Nisum Fjord, ligger cirka 230 meter fra staldanlægget.

Der er over 5 km fra staldanlægget til andre Natura 2000-områder.

Natura 2000 område nr. 65 Nisum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nisum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å. Truslerne for strandenge er u hensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstof-påvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje. Derudover er der arterne laks, odde og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 er i Lemvig Kommune knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, plettet rørvagtel, rørdum, pibesvane, bramgås, toppet skallesluger, stor skallesluger, rørhøg, klyde, hvidbrystet præstekrave, pomeransfugl, lille kobbersneppe, fjordterne, havterne og splitterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnet sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Totaldepositionen af ammoniak fra staldanlægget på de nærmeste dele af ammoniakfølsom natur i Natura 2000-område nr. 65 er beregnet til 0,5 kg N/ha/år.



Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at ammoniakdepositionen fra det søgte projekt ikke udgør en væsentlig risiko for arterne på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område 65, idet totaldepositionen fra staldanlægget på ammoniakfølsomme naturområder i Natura 2000-område nr. 65 overholder husdyrbruglovens afskæringskriterium.

Afstanden til andre Natura 2000-områder er så stor, at det umiddelbart og uden videre beregning konkluderes, at deposition fra staldanlægget ikke påvirker udpegningsgrundlaget for andre Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak vurderes det søgte projekt ikke at udgøre en risiko for naturtyper, arter og fugle på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, for hvad angår ammoniakpåvirkning.

Det vurderes, at husdyrbrugsanlægget ikke giver anledning til forstyrrelser, støv, udledning eller anden påvirkning, der kan genere arterne og fuglene på udpegningsgrundlaget.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

Projektet vurderes derfor ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 65 eller andre Natura 2000-områder.



Bilag IV-arter

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i naturbeskyttelsesloven og jagt- og vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Søgning på <https://naturdata.miljoportal.dk/advancedSearch> viser, at der er registreret bilag IV-arterne bæver og odder inden for cirka 1 km af staldanlægget.

Der er ikke registreret andre bilag IV-arter inden for 2 km af staldanlægget, men følgende arter kan ikke afvises at have levested eller tage sporadisk ophold i området:

Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, birkemus, markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander, strandtudse, grøn kølleguldsmed og ulv.

Arterne er gennemgået nedenfor:

Odder

Fra snudespids til halespids måler odderen 100-130 cm og med en vægt på 6-11 kg (hanner), 5-8 kg (hunner) er den et af Danmarks største rovdyr. Det flade hoved med de lange knurhår omkring snuden og den kraftige hals, der næsten går i et med kroppen, er typiske kendetegn ved odderen. Arten kan også kendes på den let affladede hale. Den lever i tilknytning til både stillestående og rindende salt- og ferskvand, hvor den hovedsageligt lever af fisk som aborre, ål, karpe og ålekvabber. Den foretrækker uforstyrrede vandløb eller næringsrige søer, moser og fjordområder. Karakteristisk for disse områder er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskove, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet. De fleste unger fødes her om sommeren eller efteråret. Odderen er nataktiv og opholder sig om dagen i en hule i brinken, under trærodder eller under buske.

Trusler for odderen er opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder og forstyrrelser, fx vejanlæg, der krydser vandløb. Slåning og oprensning af vandløb kan også have en skadelig virkning på yngle- og rasteområder for odder.



Odderen er registreret i Nissum Fjord.

Bæver

Europæisk bæver er en stor gnaver i familien af bævere. Den var nær udryddelse i begyndelsen af 1900-tallet på grund af jagt, men er siden genudsat mange steder i Europa og Asien, hvor den nu findes fra Storbritannien til Kina og Mongoliet.

I Danmark blev den genudsat i Klosterheden i 1999, og der er siden etableret en fast og stor bestand af bævere i Flynder Å-systemet, hvorfra den spreder sig til de omkringliggende vandløbssystemer, herunder Damhus Å.

Den er kendt for at lave dæmninger, men den graver også kanaler til flådning af træstammer og grene. I vandet bygger den et bæverbo af grene med en indgang placeret under vandet, men den kan også udgrave sit bo i en brink.

Bæveren er fredet og kun Naturstyrelsen har myndighed til at regulere bestanden, samt fjerne og regulere bæverens dæmninger og andre aktiviteter. Den væsentligste trussel mod bævere er gentagen fjernelse af bæverbo i hele vandløbssystemet.

Bæveren er registreret i Nissum Fjord.

Markfirben

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter.

Beskyttede diger i nærområdet og de sydvendte overdrev mod Nissum Fjord er lokalt potentielle levesteder for markfirbenet.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er en brun frø med mørkere tegninger, som yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområde, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand og fragmentering på grund af veje.

De våde naturområder langs Nissum Fjord er nærmeste potentielle levested for spidssnudet frø.

Flagermus

Alle danske flagermus er listet som bilag IV-arter.



Vinterkvarterer: Flagermusenes føde, insekterne, er stort set ikke fremme om vinteren. De fleste insekt-ædende fugle trækker sydpå om vinteren, hvilket også gør sig gældende for nogle arter af flagermus, men andre arter går i dvale fra oktober til hen i april. Flagermusene foretrækker et køligt, men frostfrit sted.

Sommerkvartererne – dagopholdssteder: Fra midt på foråret eller først på sommeren søger flagermusene til områder, hvor der er gode betingelser for ophold og føde. Det specifikke opholdssted afhænger af arten, men vil oftest være i bygninger og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er også artsafhængige, og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, de fanger over vandoverfladen. Mange arter lever af insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn. Hun-flagermus samles i ynglekolonier, hvor ungerne fødes fra omkring midten af juni og lidt ind i juli.

Damflagermus: Sommerkvartererne er i huse eller hule træer i nærheden af søer og vandløb. Om vinteren sover damflagermus vintersøvn i blandt andet kalkgruber og klippespalter, ofte hængende i små grupper.

Brunflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer i skove, men brunflagermusen benytter også bygninger.

Troldflagermus: Både vinter- og sommerkvarterer knytter sig primært til hule træer og lignende, men troldflagermusen benytter også bygninger.

Sydflagermus: Sydflagermusen er tilknyttet bebyggelse, og huse udgør både sommerkvarterer og vinterkvarterer for arten.

Vandflagermus: Sommerkvartererne er som regel hule træer i skove og parker, men kan også være under en gammel stenbro og i enkelte tilfælde i en bygning. Vinterkvartererne er især kalkgruber, klippespalter og kældere.

Trusler mod flagermus kan være fældning af gamle træer og skove samt nedrivning af bygninger.

Skalstrup Skov 600 meter nordvest for staldanlægget og de kystnære strandenge og overdrev langs Nisum Fjord er potentielle leve- og rasteområder for insektædende flagermus.

Forladte bygninger i området kan ikke afvises som opholdssteder for flagermus.

Birkemus

Birkemusen findes i to hovedbestande, en i det vestlige Limfjordsområde samt en i det sydlige Jylland. Birkemus forekommer i en stor variation af levesteder, hvoraf de vigtigste synes at være fugtige områder i forbindelse med vandløb eller fjorde samt tilstødende tørre arealer.

Birkemus er fundet i en række forskellige naturtyper: ferske enge, strandenge, overdrev, ekstensivt dyrkede marker, heder, moser, vældområder, fjordskrænter og nogle steder endda i plantager og skove. De træk, som går igen på de fleste sommeropholdssteder, er en høj grad af fugtighed og et tæt urtelag. Det fugtige element kan udgøres af vandløb, væld, moser eller fugtige arealer ud til en fjord. I juni-august og 5 uger frem passes unger i underjordiske ynglereder. Birkemus



går i vinterdvale fra ca. oktober til ca. maj, hvor de overvintrer i tørre og frostfri underjordiske reder. Birkemus er nataktiv.

Trusler mod birkemus kan være forstyrrelser i leveområdet, hvor fx jorddiger fjernes, skrænter udjævnes, og der pløjes og dyrkes hen til kanten af åer og moser, eller der sker jævnlige oversvømmelser. Især er birkemusen særligt udsat, når den er i yngle- og overvintringsreder.

Strandengene og overdrev langs Nisum Fjord og moseområder langs Harpøt Bæk er potentielle levesteder for birkemusen.

Strandtudse

Strandtudsens yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved for eksempel afgræsning.

Hvad angår vandstand kan 5-10 cm til eller fra, være afgørende for, at vandsamlingen udtørrer på det rette tidspunkt. Det betyder for eksempel, at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Strandtudsens findes på strandengene langs Nisum Fjord.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten er følsom overfor forurening af vandhullerne, overskygning af vandhuller og udsætning af fisk. Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen, for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Nogle steder gør tæt undervands- og flydebladsvegetation det muligt, at nogle af larverne kan gemme sig for fiskene. Den kræver forholdsvis rent vand. Stor vandsalamander er som regel meget stedfast i forhold til ynglestedet.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Der er enkeltfund spredt over kommunen. Der er ikke vandhuller eller lignende i umiddelbar nærhed af ejendommen, hvor stor vandsalamander kan forventes at forekomme.

Grøn kølleguldsmed

Grøn kølleguldsmed forekommer i Danmark udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer: Gudenå, Karup Å, Storå og Skjern Å; der er endvidere ældre fund fra Varde Å. Arten er også fundet i en række vandløb med udløb i Hjarbæk Fjord.

Grøn kølleguldsmed er observeret i Ramme Å i 2021.



Grøn kølle guldsmed er tilknyttet solåbne strækninger med hurtigt strømmende, rent vand og sandet bund. Aktiviteter, der kan påvirke denne type vandløb i negativ retning skal undgås: Forringet vandkvalitet som følge af nye drænedledninger, ændringer af vandløbets fysiske udformning, vandløbsvedligeholdelse (med opgravning af sediment) og øget skygning af vandløb på grund af tilplantning eller skovrejsning.

Damhus Å og Flynder Å-systemet kan ikke udelukkes som potentielt leve- og rasteområde for grøn kølle guldsmed.

Ulv

Ulven er et rovdyr, der lever i Europa, Asien og Nordamerika. Ulven holder til i skov og på steppe-lignende arealer, hvor den jager i et kobbel, en stor flok, bestående af et forældrepar og dets voksne afkom.

Ulven er en typisk topprædator i sit område, med kun mennesker som reel trussel imod den. Den lever hovedsagelig af større hovdyr, men tager også mindre dyr som mus, harer og fugle. De kan desuden leve af ådsler og af husdyr som får og kvæg, og omkring mennesker kan de gå i affald.

Ulven er en generalist hvad angår levested (habitat) og kan opholde sig mange forskellige steder. Ulvens valg af levested hænger stærkt sammen med mængden af byttedyr, mangel eller lave forekomster af får og kvæg, vejrtæthed, menneskelig tilstedeværelse og topografi.

Klosterheden og Strå Sø plantage huser ulve. Da ulven vandrer over store afstande, vil man formentlig også lejlighedsvis kunne observere arten på marker og naturområder omkring ejendommen. Den væsentligste trussel mod ulve er menneskelige forstyrrelser.

Andre dyre- og plantearter

Lemvig Kommune er ikke bekendt med andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor som truede eller sårbare i den umiddelbare nærhed af husdyrbruget.

Lemvig Kommunes vurdering

Det vurderes, at odderen og bæveren med deres levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitning af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger og projektet indebærer ikke nedrivning eller andre ændringer i tiloversblevne bygninger i området. Det vurderes på den baggrund, at der ikke er en væsentlig risiko for at påvirke fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for birkemusens levesteder. Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Der inddrages ikke arealer, der tidligere har været vådområde og projektet indebærer ikke en betydende påvirkning af vandmiljøet. Projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander, strandtudse eller grøn kølle guldsmed.

Der inddrages ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Projektet inddrager ikke arealer, som opfylder betingelserne for ulv i området og eventuelle ulve i området vil ikke blive generet af aktiviteterne forbundet med landbrugsdriften.

Den daglige drift af staldanlægget forventes ikke at ændres på en måde, der medfører forøget støj, vibrationer eller andet, som kan påvirke bilag IV-arter.

Ammoniakpåvirkningen af naturområderne omkring ejendommen er ikke på et niveau, der indebærer risiko for tilstandsændringer.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.



Bilag

Bilag 1: Ansøgning om § 16b-tilladelse (vedhæftet)

